

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1842/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 482. § *f)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Papp Ildikó ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben kérte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 482. § *f)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az indítványozó 2024. november 29-én feljelentést tett a Központi Nyomozó Főügyészségen hivatali visszaélés büntettének gyanúja miatt. A fővárosi Nyomozó Ügyészség 2024. december 16-án meghozott határozatával a feljelentést elutasította azzal az indokkal, hogy a feljelentett cselekmény nem bűncselekmény. Az indítványozó jogi képviselője 2025. február 10-én – határidőben – felülbírálati indítványt nyújtott be.
- [3] A Budai Központi Kerületi Bíróság 2025. május 8-án meghozott 16.Bnyfi.7016/2025/2. számú végzésével elutasította a felülbírálati indítványt. A bíróság döntésének indokolásában kifejtette, hogy az ügyészség a tényállás megállapítása során a feljelentésre támaszkodott, annak kereteit nem lépte túl, határozata nem tartalmaz további tényekre helytelen következtetést, továbbá a támadott határozatban nem szerepelnek olyan tények, amelyek felderítetlenül maradtak. A bíróság kiemelte, hogy a feljelentés elbírálása során az abban felhozott tényekből kell kiindulni, a feljelentésben meg kell jelölni olyan tényeket, amelyek a bűncselekmény gyanújára engednek következtetni, a bűncselekmény gyanúja nem alapulhat feltételezéseken. A bíróság maradéktalanul egyetértett az ügyészség által kifejtett jogi indokolással,

amely szerint a hivatali visszaélés büntette elkövetési magatartása nem állapítható meg. A bíróság rámutatott, hogy az ügyészség helyesen alkalmazta a jogszabályokat, határozata megalapozott, ezért a felülbírálati indítványt elutasította. A Be. 482. § f) pontja értelmében a bíróság döntése ellen további fellebbezésnek nincs helye.

- [4] 1.2. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt, amelyben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a Be. 482. § f) pontja alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a Be. támadott rendelkezése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot, mert nem biztosít fellebbezést a bíróság határozata ellen. A jogorvoslathoz való jog sérelme kapcsán kiemelte, hogy a jogorvoslatnak biztosítania kell a tényleges korrekciót, a jogsérelem tényleges orvoslását, amely jelen esetben véleménye szerint a felülbírálati indítványt elutasító bírósági döntés esetén nem biztosított.
- [5] Az indítványozó kiegészített alkotmányjogi panaszában az Abtv. 27. §-a alapján kérte a Budai Központi Kerületi Bíróság 16.Bnyfi.7016/2025/2. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését. A kifogásolt bírósági döntés alaptörvényellenességét arra alapítja, hogy véleménye szerint a bíróság nem indokolta meg részletesen, hogy a támadott ügyészségi határozat miért megalapozott.

II.

- [6] 1. Az Alaptörvény az alkotmányjogi panaszban hivatkozott rendelkezése:
- „XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. ”
- [7] 2. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) indítvánnyal érintett rendelkezései:

„482. § Nincs helye fellebbezésnek
f) a felülbírálati indítvány elbírálásáról hozott határozat ellen.”

„817/B. § (1) Ha az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt tett feljelentést a 381. § (1) bekezdés a)–c) vagy g) pontja alapján elutasítja vagy az ilyen bűncselekmény miatt folytatott eljárást a 398. § (1) bekezdés a)–d) vagy i) pontja,

illetve (2) bekezdés a) pontja alapján megszünteti, felülbírálati indítvány benyújtásának van helye.”

„817/F. § (1) A bíróság a támadott határozatot a felülbírálati indítvány indokaira tekintet nélkül bírálja felül, ennek érdekében az ügyiratokat és az indítványozó által csatolt, az indítványozó álláspontja szerint az ügyben bizonyítandó tény bizonyítására alkalmas adatokat, iratokat és nyilatkozatokat teljeskörűen megvizsgálja.

(2) Ha az indítvány elbírálásának nincs akadálya, a bíróság nem ügyszünettel végzéssel határoz, amelyben

a) az indítványt elutasítja vagy

b) a támadott határozatot hatályon kívül helyezi.”

III.

- [8] 1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósága feltételeinek vizsgálatakor az alábbiakat állapította meg.
- [9] 1.1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. Az Alkotmánybíróság tanácsban eljárva mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, többek között az Abtv. 26. §-a és 27. §-a szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint az Abtv. 29–31. §-ok szerinti feltételeket.
- [10] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [11] 1.2. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek csak részben felel meg. Az indítványozó a bírósági döntés elleni alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §-át), azonban nem jelölte meg az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését. Utal arra, hogy a bíróság nem indokolta megfelelően határozatát, azonban nem jelöli meg, hogy ez mely alapjogának sérelmét jelenti, és alkotmányos elven alapuló indokolást sem terjeszt elő, hogy a kifogásolt bírósági döntés mennyiben sérti az Alaptörvényt.
- [12] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az

Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz elem nem teljesíti a határozott kérelem követelményét, ezért az indítvány ezen elemében érdemi eljárás lefolytatására nincs lehetőség.

- [13] 1.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz indítvány megfelel a határozott kérelem feltételeinek, mert megjelölte az Alkotmánybíróság eljárás megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 26. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (7) bekezdése], a támadott jogszabályi rendelkezést (Be. 482. § f) pont), tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miatt ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.
- [14] 1.4. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így bármelyik kimerítése önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz joggal összefüggésben veti fel azt az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, hogy sérül-e az indítványozó jogorvoslati joga azáltal, hogy a Be. támadott rendelkezése kizárja a fellebbezést a felülbírálati indítványt elutasító bírósági határozatok ellen.
- [16] 2. Az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján külön befogadási eljárás lefolytatása nélkül érdemben bírálta el az ügyet.

IV.

- [17] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [18] 1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz

fordulás lehetősége {lásd: 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16], megerősítve: 3059/2017. (III. 20.) AB végzés, Indokolás [15]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [35]}.

- [19] 1.1. A jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el. Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {23/1998. (VI. 9.) AB határozat; ABH 1998, 182, 186., megerősítve: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]; megerősítve: 18/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [10]}. A különböző eljárásokban a jogalkotó eltérő jogorvoslati formákat, jogorvoslatot elbíráló fórumokat állapíthat meg, valamint azt is eltérően határozhatja meg, hogy hány fokú jogorvoslati rendszer érvényesülhet {1437/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 453, 454.; hasonlóan: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák meg, ezáltal üresítve ki, illetve téve formálissá a jogorvoslathoz való jogot {lásd 21/1997. (III. 26.) AB határozat, ABH 1997, 103, 105–106.; megerősítve: 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [21] 1.2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből kényszerítően nem következik a rendes jogorvoslati formákon felüli, egyéb jogorvoslati lehetőségek biztosítása. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság leszögezte azt is, hogy amennyiben a jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli, valamely további jogorvoslat lehetőségét, abban az esetben a jogalkotónak alkotmányos kötelessége olyan eljárásjogi szabályok megalkotása, amelyek alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem valóságosan, azaz hatékonyan orvosolhatóvá válik [lásd: 23/1998. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1998, 182, 188.]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [37]. Ez a jogalkotói döntés a rendkívüli jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára is olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget keletkeztet, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is kell, hogy érvényesüljön {14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [39]}.

- [22] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Be. támadott rendelkezése összhangban áll-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való joggal. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt szabály, a Be. 482. § f) pontja kizárja a fellebbezés lehetőségét a felülbírálati indítvány elbírálásáról szóló határozat ellen.
- [23] 2.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy a közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén lefolytatandó külön eljárás volt, amelyben az indítványozó feljelentése elutasításra került. A Be. CV/A. fejezetében szabályozott külön eljárás lényege, hogy felülbírálati indítvány benyújtásának van helye, ha az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény miatt tett feljelentést elutasítja, vagy az ilyen bűncselekmény miatt folytatott eljárást megszünteti.
- [24] Az Alkotmánybíróság 28/2022. (XI. 8.) AB határozatában kiemelte a külön eljárással kapcsolatban, hogy az egy vádkorrektívum, egy vádkikényszerítési eljárás, amelynek célja a büntetőeljárás lefolytatását első körben elutasító nyomozó hatóság vagy ügyészségi döntés bírósági korrekciója, amely garanciális keretek között biztosítja, hogy a vádindítványával a bírósághoz forduló személy elérje, hogy a közösséget érintő kiemelt bűncselekmény miatt a bíróság a büntetőjogi felelősség kérdésében állást foglaljon (Indokolás [15]).
- [25] Az Alkotmánybíróság több döntésében kiemelte a vádkorrektívumok jelentőségét. Az ügyész közvádlói monopóliuma olyan hátrányos következményekkel járhat, amelyek a sértettek érdekeit hátrányosan befolyásolhatják, ezért hozta létre a jogalkotó az ilyen hibák elhárítására és hiányosságok kiküszöbölésére a vádkorrektívumok rendszerét {14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH, 2002, 101, 113; 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2022. (XI. 8.) AB határozat, Indokolás [23]}. Ilyen vádkorrektívum a pótmagánvádas eljárás, valamint a közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén lefolytatandó eljárás is, más néven kiegészítő pótmagánvádas eljárás. A vádmonopólium korrektívumainak meghatározásakor a jogalkotónak tág mérlegelési jogköre van, hogy arra milyen esetekben ad lehetőséget, milyen esetekben zárja ki, és milyen terjedelemben szabályozza. Ide tartozik az eljárás feltételeinek meghatározása, a kizáró okok rendszere, vagy éppen a jogorvoslati lehetőségek biztosítása.
- [26] 2.2. A közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén lefolytatandó eljárás esetében a jogorvoslathoz való jog érvényesülésének vizsgálatakor figyelembe kell venni, hogy önmagában már a külön eljárás is egy korrekciós intézmény. A kiegészítő pótmagánvád eljárásában a törvényi feltételek fennállása esetén széles személyi körben biztosított annak a lehetősége, hogy a büntetőeljárás lefolytatását vagy további folytatását indítványozzák. Ennek

eszköze a Be. 817/B. §-ban szabályozott felülbírálat benyújtásának lehetősége. A jogalkotó a Be. 817/B. § (1) bekezdésében taxatív meghatározott esetekben teszi lehetővé a felülbírálat benyújtásának lehetőségét, annak kizártságát a 817/B. § (2) bekezdése viszonylag szűk körben, alapvetően garanciális okokból korlátozza. Az alapeljárásban is hivatkozott ok, miszerint a cselekmény nem bűncselekmény, felülbírálati indítvány benyújtásának alapja lehet.

- [27] A felülbírálati indítvány egy jogorvoslat, amely az ügyészség vagy a nyomozó hatóság határozata ellen biztosítja a bírósághoz fordulás lehetőségét és a bíróság döntését abban a kérdésben, hogy a büntetőeljárás lefolytatásának vagy folytatásának feltételei fennállnak-e annak ellenére, hogy azt a nyomozó hatóság vagy az ügyészség nem látta megállapíthatónak. A Be. a bíróság ezen határozata ellen már nem biztosít további jogorvoslati lehetőséget, a Be. 482. § *f)* pontja a felülbírálati indítvány elbírálásáról szóló határozat ellen kizárja a fellebbezés lehetőségét. Azt is figyelembe kell venni, hogy a Be. 817/F. §-a úgy rendelkezik, hogy amennyiben a bíróság a felülbírálati indítvány elutasításáról dönt, akkor határozata a törvény értelmében nem minősül ügydöntő határozatnak, azaz nem fűződik hozzá jogerő.
- [28] 2.3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Be. biztosítja a felülbírálati indítvány benyújtásával annak a lehetőségét, hogy az eljárás megszüntetése esetén az érintett személyek a törvényi szabályok szerint jogorvoslattal élhessenek. A közhatalom gyakorlásával vagy a közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén lefolytatandó eljárás mint vádkorrekciós eljárás esetén a felülbírálati indítvány benyújtása még szélesebb személyi körben biztosított, mint az általános eljárásban. A felülbírálati indítvány benyújtásával a jogosultaknak lehetőségük van a megszüntető döntés bíróság általi érdemi felülvizsgálatára, annak megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére.
- [29] Az Alkotmánybíróság a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatban több döntésében is hangsúlyozta, hogy a jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [37], 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}. Ez a követelmény a felülbírálati indítvány esetében teljesül.
- [30] Az Alkotmánybíróság következetesen képviselt álláspontja a jogorvoslathoz való jog érvényesülése kapcsán az, hogy a jogorvoslathoz való jog érvényesülését az egyfokú jogorvoslat is biztosítja {14/2018. (IX. 27.) AB határozat, Indokolás [16]}. Önmagában az a körülmény, hogy a jogalkotó bizonyos esetekben kizárja a fellebbezés lehetőségét, nem eredményezi a jogorvoslathoz való jog alaptörvény-ellenes korlátozását. Jelen esetben a Be. 482. § *f)* pontjában foglalt azon rendelkezés, amely egy a bíróság által elbírált jogorvoslati döntés, a felülbírálati indítvány elbírálása során hozott határozat ellen kizárja a fellebbezés lehetőségét, nem tekinthető a jogorvoslathoz való jog szükségtelen és aránytalan korlátozásának.

[31]

3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálat során azt állapította meg, hogy a Be. 482. § f) pontja nem sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2026. május 19.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró